

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: tristopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravnništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Prva in glavna skrb klerikalnih državnih poslancev.

Kdo je že pozabil onih obljub in zlatih gradov, s katerimi so klerikalni državno-zbornski kandidati obsipali naše kmetovalce za časa volitev po raznih shodih in po svojih časopisih. Vse so jim obljubavali, samo da bi jih speljali na svoj led ter dobili njihove glasove. Delali so se največje prijatelje in zagovornike kmetovalca, dočim so prav isti kandidati na raznih delavskih shodih pravili o neznosni draginji, katero povzroča naš kmetovalec, ter se borili za mandat ljubljanskega mesta, ki ima po izjavah klerikalcev samih ravno nasprotno zahtevo in potrebo kakor kmetovalec.

Naši kmetovalci so komaj čakali otvoritve novega državnega zbora, v katerem naj bi veliki gromovnik dr. Ivan Šusteršič z eno samo besedo napravil velike čudeže v prosep in korist našega bednega in od vseh strani zatiranega kmetovalca. Njegovi volilci so z velikim zaupanjem pričakovali ta trenotek, ker so bili prepričani, da bo samo ena beseda tega ošabnega in visokega gospoda zadoščala, da na počti nova doba našemu kmetovalcu.

Toda prvi korak, ki sta ga napravila dr. Šusteršič in dr. Krek v novi državni zbornici, kaže, da klerikalnim državnim poslancem ni prav nič za naš kmetijski stan, temveč da se hočeta delati samo silno učena ter dokazati, da se — kakor pravi zadnji »Domoljub« — v dunajski zbornici ne opravlja kmečko delo.

Dr. Šusteršič se je hotel napraviti za velikega državnika in je vprašal vlado, kaj namerava ukreniti zaradi nemirov v Maroku, dr. Krek se je pa jezil, da avstrijska vlada ne pošlje na Balkan svoje armade ter ne napravi potrebnih korakov, da nastane vendarle enkrat mir v Albaniji.

Dr. Šusteršič je silno vnet za vojaške stvari. Vsako noč menda sanja o vojnih ladjah, kanonih in puškah. Nihče še ni pozabil, kako je v delegacijah glasoval, naj

se da 320 milijonov kron za nove vojaške potrebe, in kako se je jezil, da vlada tako malo — borih 320 milijonov kron — zahteva, ko mora vendar biti prepričana, da naš davkoplačevalec lahko plača trikrat toliko. Vsakemu je še tudi v spominu, kako se je dr. Šusteršič vsilil, ko so spuščali pred kratkim v Trstu v morje veliko vojno ladjo, ki ni stala nič več nego 62 milijonov kron avstrijske davkoplačevalce. Z eno besedo: dr. Šusteršič je izgrešil svoj poklic. Postati bi moral general. Vsak njegov korak kaže, kako je navdušen za vojaštvo, kako ga vesele velike vojne ladje in dragi novi kanoni. Vsak tak njegov korak pa tudi dokazuje, kako malo mu je mar naš revni kmetovalec in kako krvavo se norčuje iz tega našega kranjskega in sploh slovenskega kmetovalca. Naš kmet nima prav nikakoršnih koristi od Maroka, ki leži tam nekje v Afriki in ga tudi presneto malo briga, ali je ta ali oni tam sultan. Toda dr. Šusteršič bi imel rad, da bi naša vlada posnemala Nemčijo ter poslala na maroško obrežje kako ladjo ali pa morda kar del svoje mornarice, kar bi stalo milijone kron. Seveda bi moral te milijone zopet deloma plačati tudi naš kmetovalec.

Ravnatake skrbi pa tudi navdajajo dr. Kreka. V Albaniji se, kakor znano, bojujejo Albanci za svojo svobodo, za osvobodjenje izpod turškega jarma. Vsak pošten človek more le z veseljem pozdravljati ta boj Albancev za svojo svobodo ter želeči, da dosežejo svoje pravice. Toda naši klerikalci so popolnoma drugega mnenja. V tem boju svobodoljubnih Albancev vidijo veliko nevarnost za Avstrijo na eni strani, na drugi strani pa hočejo menda napraviti iz Albanije drugo Bosno in Hercegovino. Dr. Kreku in ostalim klerikalcem bi bilo menda zopet najljubše, da bi avstrijska vlada poslala na bosansko-hercegovsko mejo par regimentov vojaštva. Vsakemu bo pa znano, kaj pomeni, poslati in zbrati na tej ali oni strani naše državne meje večje število vojaštva ter ga tam vzdrževati mesece in mesece. Ko je bilo pred dvema letoma veliko napetje med Srbijo in Avstro-Ogrsko, je avstro-

ogrska vlada mobilizirala del vojaštva v Bosni in Hercegovini. In ta mobilizacija je stala čez 300 milijonov kron, katere mora naš davkoplačevalec, torej tudi naš kmetovalec, še danes plačevati.

In takih razmer si žele voditelji kranjske klerikalne politike. Ni dovolj, da mora naš kmetovalec plačevati milijone in milijone za nove vojne ladje in topove — naš kmetovalec naj da tudi milijone, da naše vojaštvo te vojne ladje in topove prevaža v kraje, kjer za obstoj naše države ni prav nikakoršne nevarnosti.

In največja hudobija je, če se klerikalni državni poslanci hvalijo, da so dobili za to ali ono občino, ki je mnogo trpela vsled raznih nezgod, par tisoč kron državne podpore, ob istem času pa z vsemi silami delujejo na to, da morajo prav iste občine plačevati dvakrat in trikrat toliko novih državnih davkov.

Maroko in Albanija — ti dve zadevi sta torej prva in glavna skrb klerikalnih državnih poslancev, vse drugo je postranska stvar. Že ta prvi nastop dr. Šusteršiča, dr. Kreka in ostalih klerikalnih poslancev dokazuje, da ti ljudje pač niso in nočejo biti zastopniki našega kmetijskega ljudstva in da so oni naši kmetovalci, ki so volili na povelje duhovnikov te ljudi v državni zbor, grešili zoper svoj lastni stan. Naš kmetovalec se naj vendar enkrat vzbudi ter naj pošlje te največje škodljivce našega kmetijskega stanu, naše lepe domovine, tja, kamor si sami žele — v Maroko. Ker ima dr. Šusteršič vse lastnosti za kakega turškega sultana, morda se mu tam posreči postati vsaj vojni minister v kakem maroškem ministrstvu črnihov.

Politični razgled

Jugoslovani v državnem zboru.

Dr. Šusteršiču se je posrečilo, da je v svoj klub zvalil primorske slovenske in in hrvatske državne poslance ter jih združil v »Hrvatsko-slovenski klub«. Pristopila sta torej tudi dr. Rybač, poslanec tržaške oko-

lice, in dr. Gregorin, zastopnik naprednih kmetovalcev na Krasu. Ko je pa javnost izvedela za korak teh dveh poslancev, je nastalo velikansko ogorčenje, ker vsakdo pač ve, da je imel dr. Šusteršič pri tem le strankarske, klerikalne namene. In tako sta dr. Rybař in dr. Gregorin končno zopet iz Šusteršičevega kluba izstopil. Pridružila se bosta najbrže mladočeškemu klubu, kateremu je že pristopil poslanec ljubljanskega mesta dr. Ravnihar.

Državni zbor.

V državni zbornici vlada silna vročina, vsled česar si poslanci žele domov. Zato so pa tudi vse razprave dolgočasne in precej zaspane. Obravnavajo bančno predlogo in pa vprašanje uvoza argentinskega mesa. Prvo branje bančne predloge so srečno dokončali ter predlog odkazali bančnemu vprašanju. Nekoliko bolj burna je razprava o uvozu argentinskega mesa. Razprave se udeležujejo predvsem socialni demokrati in pa nemški dunajski poslanci. Tudi baron Gautsch je govoril ter na dolgo in široko razlagal to vprašanje. Prilizoval se je tudi kmetom ter obljuboval podpore. Navadno pa ostane le pri besedah. Našemu kmetu je treba temeljito pomagati. Podpore, ki se dajo od časa do časa, pač ne morejo v resnici pomagati kmetu. Treba ga je oprostiti vseh onih bremen, od katerih kmet ničesar nima, treba pa mu je dati tudi dovolj sredstev, da se v svoji kmetijski stroki dovolj izobrazi. — Naši klerikalci delajo seveda veliko vodo z argentinskim mesom, ki za našo deželo ne pride tako zelo v poštev. Čudno pa je, da se v isti sapi navdušejo za drage vojaške pohode proti Albaniji in Maroku. Državni zbor bo v par dneh končan in poslanci pojdejo na počitnice. Naši klerikalni poslanci bodo prišli med Vas, kmetovalci, ter pravili, koliko koristnega so za Vas napravili — v resnici pa niso storili prav nič.

Nemiri na Balkanu.

Turčija je v zelo velikih škripcih. Kakor vse kaže, se bliža Turčija splošni vstaji, ki bo usodepolna za nadaljni obstoj turškega cesarstva. Iz Albanije se je ustaja razširila tudi v Epir, toda tudi v drugih okrajih se pojavlja nevarno gibanje. V glavnem mestu Carigradu pa še najbolj nevarno vre. V nedeljo je začelo v Carigradu na več krajih goreti. Stambul, mesto mohamedancev, je požar popolnoma uničil. Pogorišče se razteza več kilometrov daleč. Izgorelo je okoli 10 tisoč hiš. Škoda je velikanska. Gre tukaj za politično zaroto zoper sedanjo vladajočo mladoturško stranko. Predvsem so hoteli požigalci zažgati vojno ministrstvo. Komaj se je pa prebivalstvo nekoliko pomirilo od prvega požara, je zopet začelo goreti. Kakor vse kaže, bodo požigalci nadaljevali svoje delo. Ljudstvo je zelo razburjeno in zahteva, naj odstopi sedanja vlada, proti kateri je naperjena ta zarota. Poročila pravijo, da je sultan glasno jokal, ko je gledal grozoviti požar. Govori se tudi, da je sultana

svaril prejšnji veliki vezir Kjamil paša ter mu rekel: „Če bo šlo tako dalje, boš Ti zadnji turški sultan“. In skoraj gotovo se bo tudi tako zgodilo.

Perzija.

V Perziji so zopet velike homatije, kakor so bile pred dvema letoma, ko je takrat vladajoča stranka iztirala iz dežele tedanjega vladarja šaha Mohameda Alija ter postavila za njegovega naslednika njegovega mladoletnega sina. Za tega je pa vladal Abdul Rasun Kan. V deželi pa ni prišlo do miru. Povsod je vladal nered. Druge države, posebno Rusija in Anglija, so pa že stegovala roke po Perziji. Toda kar naenkrat se je pojavil v Perziji prejšnji šah Mohamed Ali, zbral svoje privržence ter koraka s precej močno vojsko proti glavnemu mestu Teheranu. Sedanja vlada je zelo slaba. In prav lahko je mogoče, da se Mohamed Ali zopet polasti prestola. Miru pa vsled tega vendarle ne bo v deželi.

Razgled po Kranjskem

r Škof zoper gostilničarje. Ljubljanski škof se je sedaj spravil na gostilničarje in jim hoče zopet odjesti lep košček kruha. Izdal je namreč na vse užpnije strog ukaz, da ne sme v kraju, kjer se ima vršiti pri kaki podružnici „žeganje“, v nobeni gostilni igrati godba in se ne sme plesati. Vsi gostilničarji takega kraja se morajo v to zavezati. Če le en gostilničar noče dati izjave, da ne bo pri njem godbe, sledi kaznen in maše celo leto ne sme biti v dotičnem kraju. Če pa se gostilničarji izjavijo v smislu škofovega odloka, pa bi se vzlic temu kje igralo in plesalo, se tamkaj tri leta ne sme vršiti maša. Umevno je, da je ta odlok najbolj naperjen proti gostilničarjem in če bo šlo tako naprej, bo škof še za nedeljo in vsak praznik zahteval od gostilničarjev take izjave. Na vse zadnje se bodo morali gostilničarji zavezati, da ob nedeljah in praznikih sploh gostiln odprtih ne bo. Duhovski terorizem gre v naši deželi res neznanško naprej. Če se mu ne bodo začeli upirati prav vsi stanovi, nas bo duhovščina res spravila čisto na beraško palico in v srednjeveško odvisnost.

r Deželni poslanec za mesto Ljubljano Ivan Knez je odložil svoj deželno-zborski mandat.

r Subskripcija novih delnic Ljubljanske kreditne banke. Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, je zanimanje za subskripcijo novih delnic Ljubljanske kreditne banke jako veliko in je od 7500 delnic, ki so subskribentom na razpolago, že več kot $\frac{3}{4}$ vpisanih. Ker poteče subskripcijski rok že z 31. t. m., opozarjamo ponovno p. t. čitatelje na ugodne pogoje te emisije in priporočamo pred vsem imeteljem starih delnic posluževati se opcijske pravice. Starim delničarjem se oddajo nove delnice po kurzu

K 420.—, novim pa po K 445.—. Ako se upošteva 7% dividenda lanskega leta, je obrestovanje novih delnic več 6%, radi česar priporočamo te delnice za uspešno nalaganje denarja. V interesu slovenske javnosti je, da ostane kar največje število delnic tega cvečnega zavoda v domačih rokah in pozivamo naše finančne in trgovske kroge, da ne zamudijo ugodne prilike.

r Perutninarstvo razstavo priredi letos na jesen odbor v Ljubljani, na kar opozarjamo že sedaj vse ljubitelje perutnine. Kdor se hoče razstave udeležiti, naj se prijavi nadučitelju Zupanu v Dolskem p. Dol, ki daje vsa potrebna pojasnila. Dolenjci se lahko obrnejo v tej zadevi do odborovega načelnika gosp. ravnatelja V. Rohrmanna na Grmu. Lanska razstava v Kandiji se je tako izborna obnesla, da je presenetila odbor sam, v središču bo izpadla gotovo še lepše. Dohodki iz perutninarstva so v naši deželi ogromni, pa se dajo z umno rejo še izdatno zvišati. Vse vnete perutninarje, zlasti gospodinje, vabi odbor k pristopanju v zadrugo, ker so stroški tako majhni, da jih zmore vsakdo. Pristopnina in delež znaša 3 K. Kdor želi pristopiti, naj prijavi pristop nadučitelju Zupanu v Dolskem in naj obenem vpočlje znesek 3 K.

r Kmetovalci, pozor! Prekupci s senom nakupujejo zadnji čas za sramotno nizko ceno seno od kmetov. Plačujejo ga po 1 K 60 vin. do 2 kroni meterski cent. Opozarjamo kmete, naj se ne prenačijo pri tej prodaji, ker bo cena senu skoro gotovo izredno poskočila. Na Češkem je bila huda suša. Sena ni skoraj nič. »Zveza gospodarskih združenj na Češkem v Pragi, Kraljevi Vinogradi«, rabi za pomožno akcijo na Češkem več tisoč meterskih centov sena. Kdor hoče svoje seno dobro prodati, naj se obrne naravnost na gornji naslov.

r Sladkor je zopet dražji. Odbor sladkornega kartela je zopet zvišal ceno sladkorja za dve kroni pri sto kilogramih. Meterski cent sladkorja stane na Dunaj postavljen 41 kron. Sladkorni kartel je v zadnjem polletju že v petič zvišal sladkorne cene. Prebivalstvo je na milost in nemilost izročeno sladkornim baronom, ki čisto samovoljno in ob belem dnevu izmikajo konzumentom vinar za vinarjem; vlada mirno gleda to brezvestno rokovnjaštvo in niti z mezincem ne gane.

o Ljubljanska okolica o

l Soteska. V nedeljo zvečer okoli 11. je izbruhnil pri tukajšnjemu posestniku Kosu, po dom. pri Jamu, ogenj. Zapazila ga je najprej neka ženitovanjska družba iz Ljubljane, ki je bila v sosedni gostilni Ivan Zajca, po dom. pri Bašcu. Pri Kosovih so že vsi spali in le rečenemu slučaja, da je ogenj zapazila ta družba, se imajo zahvaliti, da niso postali žrtve požara. Ogenj se je silno hitro širil in pre-

skočil tudi na Zajčovo hišo. Kljub takojšnji pomoči vseh požarnih bramb iz okolice je ogenj vpepelil Kosovo posestvo in gospodarsko poslopje Zajčovo. Skupna škoda znaša 8000 kron. Zajc je bil zadostno zavarovan, za koliko pa je bil zavarovan Kos, pa še ne vemo. V nevarnosti je bila cela vas in le požrtvovalnemu in napornemu delu požarnih brambovcev se imajo vaščani zahvaliti, da jim ni požar uničil cele vasi.

o Dolenjske novice o

d Iz Litije. Da bi klerikalna stranka vsaj deloma prikrila tepež obeh kaplanov in čin, radi katerega je novoizvoljeni župan, pek Kobilčarjev Jurče (Oroslav Bric), v sodni preiskavi, nagromadila je v sobotnem »Slovencu« pod zaglavjem: »Resnica o tolovajstvih« in »Liberalni komplot v Litiji«, stvari, ki so naravnost infamne. Med drugim navaja, da je bila skozi dve leti šmartinska duhovščina izpostavljena dejanskim napadom in ravno tako »Orli«, kadarkoli so priredili kak izlet. Dalje opozarja na velikanski nered glede gostiln, v katerih se v tesnem objemu z gotovimi liberalnimi uradniki, krepki in navdušuje liberalna klika. — Preti e. kr. okrajnemu komisarju, g. Svetcu, ker je bojda nahlulil novoizvoljenega župana. Posebno pa peče klerikalno stranko, ker e. kr. okrajni glavar ni hotel sprejeti obljube od novoizvoljenega župana. — Sedaj pa vzemimo nekoliko v pretres zgoraj navedene klerikalne infamije. Nikomur ni znano, da bi bila duhovščina kdaj dejansko napadena, ako pa je bila, zakaj ni tega ovadila na pristojnem mestu? Ali si je delala morda sama pravico, kakor dne 2. julija t. l.? Naravno pa je, če dekan ali kak kaplan pitata odrasle fante s smrkovci, da jim fantje ne molče, kar imajo popolnoma prav. — Nesramna je tudi laž, da so bili čuki kdaj pri javnih nastopih dejansko napadeni. Čuki so prevelike ničle, da bi si liberalci mazali svoje roke. Sicer pa ali jih ne straži vedno cela četa orožnikov? Ako pa morda mladina nekoliko zažvižga in začuka, no, radi tega jih orožniki vendar ne bodo uklepali in tirali v zapor. — Seveda klerikalci bi to najraje videli. Ali morda celo mislite, da je dolžnost e. kr. glavarja vsakega čuka za roko domu peljati? Ne delajte se vendar še bolj smešne, kakor ste. Kar se tiče gostiln, se pač ne more nihče izpodtikati. Da pa uradniki in sploh inteligenca zahaja v liberalne gostilne, je povsem umevno. Razgovarjajo se med seboj o različnih stvareh, katerih bi klerikalci, ako bi bili poleg, niti ne razumeli. — Da pride včasih tudi do navdušenja, ne tajimo. — Vprašamo samo klerikalce: hodijo li oni k »Angeljčku« moliti? Psovko »klika«, obdržite za se, vsaj vendar sami veste, da so take in enake psovke primerne edino za ljudi vaše vrste, in sicer brez izjeme od dekana pa do zadnjega pastirja.

Glede e. kr. okrajnega komisarja gospoda Svetca, ki se bo, ako bo treba, že sam zagovarjal, si usojamo le toliko pripomniti, da kdor pozna g. komisarja in je kdaj imel priliko z njim občevati, mora, ako ima le trohico časti in poštenja v sebi, seve tega pri klerikalcih ni, priznati, da je naravnost izključeno, da bi on koga nahlulil. — Kako domišljivi so klerikalci, dokazuje napad na e. kr. okr. glavarja. Nečuvni slučaj se je zgodil, ker okrajni glavar ni hotel sprejeti obljube od novoizvoljenega župana. Ne povedo pa ne, da je župan v sodni preiskavi radi hudodeistva in da e. kr. okrajni glavar radi tega ni hotel sprejeti obljube. — Gospod državni pravdnik, ali čujete? — Dne 2. julija t. l. je bil Kobilčarjev Jurče izvoljen za župana. Istega dne pozno v noči pa so raz okna stanovanja novoizvoljenega župana brez vsakega povoda polivali z gnojnico in obmetavali z nočnimi posodami mimoidoče ljudi. Ker je tako dejanje kaznivo, je seveda Jurče, četudi novoizvoljeni župan, v sodni preiskavi — Kaznovan pa najbrže ne bo, toda ne čudite se, zakaj ne? Jurčetova mati, žena stara čez 50 let, je vzela celo zadevo na se. Preselila se je baje tudi v stanovanje, v katerem je prej Jurče stanoval. Res, lepo od matere, ki kaj takega stori, samo da reši sina in njegovo stranko grozne blamaže in zlih posledic. Ako pa je to lepo od sina, je seve druga stvar. Vsekako pa imamo zopet dokaz, česar vsega je zmožna klerikalna stranka, kadar je v škripih in kadar ji gre, da doseže svoj podli namen. Ker vedo, da domačinom posestnikom ne morejo do živega, jeli so nesramno napadati oblasti in uradnike. Zaupanja nimajo ne do glavarstva in ne do orožnikov, in kakor hitro bodo obsojeni tisti, ki so zapleteni pri prej omenjenem tepežu in v afero gnojnice in nočnih posod, tudi sodišče ne bo na svojem mestu, tudi tam bo treba pomesti. Gospoda sodnika, le pripravita se. — Motijo pa se zelo, ako mislijo, da bodo s tem pridobili uradništvo, ki bi jim bilo slepo orodje, kakor oficijal Matija Tramposch, ki je ob priliki blagoslovljenja društvene zastave zabil žebelj v imenu cesarja. Motijo se tudi, ako mislijo, da bodo ugonobili liberalno stranko. Nasprotno mi upamo, da bodo še tisti, ki jim sedaj slepo sledijo, izpregledali in jim obrnili hrbet, ko se bodo prepričali, da jih stranka nič drugega kakor izkorišča in da je sramota za vsakogar, ki se pajdaši z ljudmi, ki proglašajo pooblastila kot lastnoročno podpisana, jemljejo s silo pooblastila, popisujejo glasovnice brez dovoljenja volilcev, ne držijo svoje častne besede, zapečuje stare žene h krivi izpovedi in drugo. To je riba, ki pa ne smrdi le pri glavi, ampak cela in to smrdljivo ribo iščite v svojem taboru.

d Iz Sv. Križa pri Litiji. Odkar je pri nas sedanji župnik, je bil miren vsaj na prižnici in v spovednici. V nedeljo, dne 16. t. m., pa je razsajal tako, da tudi nje-

govim podrepnikom ni bilo všeč. Zabavljaj je čez vse, posebno čez učiteljstvo. Rekel je, da je brezversko, da se ne odkrije, kadar zvoni i. t. d. Ker mi naše učiteljstvo poznamo, saj ga v cerkvi nikdar ne manjka, smo se prepričali, da ga je župnik krivično napadal. Pri zadnjih državnoborskih volitvah je dobil tudi pri nas napreden kandidat nekoliko glasov in to župniku ne da pokoja. Čujte! Rekel je na prižnici, da kdor je volil liberalca, mora k njemu k spovedi. Kdor pa pri spovedi ne pove, da je volil liberalca, da opravi spoved neveljavno. — Kaj je tedaj tajna volilna pravica? Ni-li to izsiljevanje? Gospod državni pravdnik, se vam li vidi v taki pridigi prestopok zoper volilno svobodo? Za danes dovolj. Povemo vam pa, g. župnik, da bomo napeli vse moči, da razširimo tudi v našo zaspano občino več samozavesti. Ne mislite, da smo kmetje samo za to tu, da smo vaši ponižni hlapci. Na svidenje v kratkem, gradiva je več kot preveč. — Eden tistih, ki je volil naprednjaka.

d Podlipovca pri Litiji. Tu je ustrelil za šalo 15letni delavec Franc na skupino tovarišev, ki so bili oddaljeni od njega kakih 20 korakov, dva strela s flobertom. Ena krogla je zadela delavca Valentina Cukljatija, mu vdrla v levo ramo, kjer je obtičala. Cukljatija so morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

d Škocjan na Dolenjskem. Dolgo časa se je pripravljaj novomeški Sokol, da poleti v osrčje naprednih Dolenjcev. Vzrok, da ni že poletel, bile so razne ovire, katere je pa dne 23. julija t. l. premagal ter poletel v družbi bratskih društev: Kostajnevič-Sv. Križ, Mokronog, Krško (zastopnik), Trebnje in Št. Janž v prijazno, nad vse zavedno vas Škocjan. Pred vasjo imeli so Sokoli telovadci skušnjo v prostih vajah ter so se nato napotili v sprevedu z novomeško godbo na čelu, broječi 70 Sokolov, v vas. Pred slavolokom ustavil se je spreved, katerega je pozdravil župan g. Činkole. Dejal je, da se vzradosten zahvaljuje bratskim društvom sokolskim, katera le edino tvorijo falango proti črnini, ter pozdravno zaklical: Na zdar! Nato je odgovoril starosta novomeškega Sokola, br. Vojska, v nadvse krasnem, kratkem in jedrnatem govoru, ki je omenil, da so se zbrala ta sokolska društva zato v Škocjanu, da zaneso tudi tu sem sokolsko idejo. Namen naš je gojiti v slovenskem narodu telo, kot gojiti duševne sile, kajti le v zdravem telesu biva zdrav duh. Želeč, da pozdravimo v prihodnje naše najmlajše društvo, katero bo de nasilo napis Sokol v Škocjanu, se zahvali za lep vsprejem ter zakliče vsem zbranim: Na zdar! V znak hvaležnosti podarile so gospodične škocjanske zastavi venec, nakar se je vršil izprevod po Škocjanu. Videlo se je, da je ravno ta kraj skrajno zaveden, kajti lepših ovacij si Sokolstvo ni moglo predstavljati. Ob pol 6. popoldne pričela se je javna telovadba in sicer pro-

ste vaje, izvajane od 28 telovadcev. Telovadbo vodil je novomeški načelnik brat Gregore, predkazatelj pa je bil načelnik br. Perdan. Po teh prostih vajah, ki so bile prav dobro izvajane, sledila je orodna telovadba, katera je gledalce naravnost očarala. Po javni telovadbi sledil je zabavni del, ki je trajal pozno v noč. Omenjamo tudi to, da je na hiši g. Globevnika visela trobojnica v pozdrav Sokolom, katera pa je kasneje, kakor se je govorilo, vsled vetra k farovžu izginila. Tudi ondota kaplan je čutil potrebo zaiti na to, ko je podal nekemu umirajočemu Najsvetejši in seveda z Najsvetejšim v gostilno, kjer je provociral. Kaj pa, če bi se v tej zadevi obrnili do škofa s ponižnim vprašanjem, ali spadajo take svetosti v cerkev ali v gostilno? — Ta sokolski zlet pokazal je Škocjancem cilj, po katerem naj stremijo ter si kot zavedni rodoljubi v najkrajšem času ustanovijo svoje društvo, katero ima geslo: Jednakost, prostost in bratstvo, in to društvo je »Sokol«!

d Iz Mirne. Vedno se še klati po naši dolini »Domoljubov« potepuh in se norčuje iz naprednih mož. Vasi Mirni je dal ime »blatna vas«. Ne vemo, zakaj ima tako veselje do Mirne. Pravijo, da ga najbolj veseli tovarna na Delcih, pri kateri se zna pa tudi ponesrečiti. Baj se hoče ta vandrovec vgnezditi v Mirni in avanzirati za eno šaržo. Toda mi, Mirenčani, pač nismo kimovci in se ne bomo dali »štirhati«. On od veselja vriska, ker se bližajo volitve, toda zgoditi se zna, da se bodo on in njegovi kimavci sramotno poskrili.

d Črnomelj. Oblastim se še sedaj ni posrečilo dobiti nekega 24letnega neznanca, srednjega širokoplečega lopova, ki je še 23. aprila v gozdu pri Črnomlju doprinesel uprav zverinski zločin. Ko je šla namreč kočarjeva luči iz Vinjega vrha, Marija Kukarjeva, po gozdni poti, je skočil neznanec k nji in ji oropal 1 krono 36 vinarjev. Nato jo je pa še skušal podreti na tla in posiliti, kar se mu pa ni posrečilo. Dne 29. aprila je pa naskočil neko drugo dekle ter jo oropal za 4 krone. Nato jo je vrge na tla, ji pritrdil roki v zemljo z lesenimi kljukami, katere je zabil z lesenim kladivom v zemljo ter jo dvakrat onečastil. Prva pravi, da je bil poživinjeneec star kakih 18, druga pa, 24 let. Pripadal je delavskim slojem in je bil po obrazu črno namazan.

d Iz Mokronoga. Dne 6. avgusta t. l. prirede mokronoška društva podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, »Bralno društvo« in »Sokol« veliko ljudsko veselico na vrtu g. Zupanca, tik sodnije. Program, ki nam nudi v svoji obširnosti množino krasnih točk, garantira, da se bo vsakdo, kdor bo veselico obiskal, izvrstno zabaval in vedno rad obiskal slične prireditve. Petje, srečolov, menažerija, pečen janček na ražnju in potem na krožnikih, pristen zamorec iz velikega cirkusa in znani mokronoški komični nastopi so porok, da bo

občinstvo zaužilo obilo smeha in da dobre volje na tej prireditvi ne bo zmanjkalo. Odmore med posameznimi točkami bodeta izpolnjevali dve izvrstni godbi, ki sta že mnogokrat na sličnih veseliceh igrali v najboljšo zadovoljnost. Omeniti pa moramo že sedaj veliko požrtvovalnost Mokronožanov in okolice, kakor tudi raznih narodnih podjetij, ki so mnogo žrtvovali, da se doseže velik moralen kakor tudi gmoten uspeh. Torej, kdor hoče biti enkrat dobre volje, kdor hoče za en dan pozabiti vsakdanje skrbi in kdor hoče videti enkrat res nekaj uspelega in lepega, naj pride dne 6. avgusta v Mokronog in ne bo se kesal. Sicer pa bomo o tej veselici podali še podrobnejše podatke, ki bodo gotovo vsakega privabili na to prireditev.

o Gorenjske novice o

g Moravče. Moraško pevsko društvo priredi dne 20. avgusta t. l. ob priliki društvene 20letnice v prijaznih Moravčah veliko pevsko slavnost, združeno z 10letnico gasilnega društva in otvoritvijo Zadrugnega doma, ki je kras moravškega trga. Vsa bratska društva in vsi, ki čutite v sebi narodno zavest, prihitite ta dan v Moravče. Tako bo naše napredno društvo pokazalo, da ni osamljeno, da živi v bratstvu naprednih društev, da dela za napredek in narod. S tem, da pridete v obilnem številu, hočemo pokazati našim klerikalnim nasprotnikom, da bodo tudi Maravčanom in naši lepi dolini vedno lepše sijali dnevi zavednosti.

g Ribče pri Moravčah. Kako so naši klerikaleci vneti za izobrazbo in napredek ljudstva, svedoči sledeči lučaj: V Ribčah smo sklenili, da zidamo šolo. Seveda, kaplanu Demšarju in njegovim velikovaškim kimavcem to ni bilo po volji. Še celo moravški dekan s svojimi podrepaniki se je pritoževal pri glavarstvu in vsi skupaj, dekan, Demšar in njegovi backi dobili so pri glavarstvu dolg nos, da se jim je kar pobesil. Ribčanje pa bomo imeli šolo in zapomnili si bomo vas, ki se hvalite, da delate za izobrazbo ljudstva, za hrbotom pa razdirate vse, kar bi koristilo izobrazbi ljudstva, ker želite, da bi bil kmet vedno bolj neumen, da bi trobil brezpogojno v vaš rog. Toda ti časi minevajo in bodo kmalu minuli. Te dni drdral je »bagerl« po cesti skoz Ribče ter se guncal sem in tja. V vozu je sedel slavni cestni odbor Mertinka, Demšar (slednji je menda sedaj nadnačelnik) in oberklerikalec Petaver, ter pregledoval cesto. Mislili smo, da se »ohcet« pelje, ker so rjuli: »Fajn cesta, fajn cesta«. Naše mnenje pa je, da ta slavni odbor sploh ceste ni videl. Odpirale so se samo usta, oči pa so vkup lezle. Ta odbor raje gleda v kozarce, kakor ceste. Kmalu za njim sta prišla dva orožnika ter izpraševala, če je odbor kaj naznanil, da so ob cesti vse »lampe« pokvarjene. Slavni odbor seveda tega ni videl, ker ima sam

smrdljive in razbite »lampe« — v glavi. Ob tej priliki se tudi Ribčanje spomnimo obljub ob času Demšarjevih agitacij za državnozborske volitve. Obljubil je ta sveti kaplan vse, obljub pa seveda ni držal. Nam pa so se odprle oči: Spoznali smo njegov pravi značaj in njegovo spoštovanje je sedaj tudi pri nas pod korenino.

g Umrl je na Svetju pri Sori na Gorenjskem g. Florjan Šusteršič, posestnika sin in brzojavni uradnik državne železnice, star 30 let. P. v m.!

g Iz škofjeloškega okraja. Ko so bile predzadnjikrat državnozborske volitve, so vsi oni, ki so pri nas na pritisk duhovščine volili klerikalnega poslanca, mislili, da se bo gotovo na bolje obrnilo. Oni, ki imajo največ masla na glavi, pa so celo trdili, da odslej ne bo treba več kmetu plačevati davka in da bo vzlje temu imel lepe ceste in vsega drugega božjega blagoslova v izobilju. Toda prišlo je drugače. Davki so ostali in so zdaj še celo večji kakor takrat, ceste pa so v še slabšem stanju in da bodo še slabše, o tem ni treba še govoriti, saj so klerikaleci napravili ves deželni denar in ne morejo nikamor naprej, ker nimajo nikjer nič več vzeti. K vsem tem nadlogam pa pride še v poštevez neznosna draginja, kakršne pri nas nihče ne pomni. Vse to vzbuja med našim ljudstvom vso nezadovoljnost in ljudstvo želi remedure sedanjih neugodnih razmer. Tudi pri našem, sicer pobožnem kmetu, neha klerikalizem v tistem trenotku, ko nastane denarno vprašanje. Kmet dobro ve, da od klerikalcev ni mogoče ničesar drugega dobiti, kakor same obljube, teh večnih obljub pa je tudi že sit. Pojav nasprotovanja proti klerikalni vladi smo deloma doživeli pri zadnjih državnozborski volitvi, in da bo to nasprotovanje vedno večje, o tem je že vsakdo prepričan. Saj so se klerikaleci že letos tresli za svojega poslanca, nezmožnega Čočovega Franceta s Češnjice, ki ni za naš okraj do zdaj še prav nič storil, dasi ga je v državnem zboru že 4 leta zastopal, da ne omenjamo še njegovega »plovitega« delovanja v deželnem zboru. Klerikalni štab z dr. Šusteršičem na čelu je hotel imeti Čoča za poslanca, tega so naši zaslepljeni kmetje na komando duhovnikov tudi volili in zdaj naj Čoč pokaže, koliko so mu mari koristi našega okraja. O draginji smo že ravnokar omenjali. Toliko meščan, kolikor kmet občutita sedanjo draginjo, saj morata oba živeti in sta eden od drugega gospodarsko odvisna. Vsak pravi kmetijski poslanec bi torej moral delovati proti draginji. Čoč pa tega delati ne sme, ker ima kot poslanec, izvoljen po Šusteršičevi milosti, vezane roke.

g Iz zminске občine. Zopet imamo v naši občini volitve. Občinski sluga že dostavlja volilcem izkaznice in glasovnice. Na dan sv. Roka, to je 16. avgusta t. l., bomo s temi izkaznicami in glasovnicami volili može, katerim bomo za nadaljna

občni zbor sta bila izvoljena gg. L. Macoratti in Fr. Petrovič, kot zastopnika na župni občni zbor g. L. Macoratti in g. Rud. Marin, za preglednike računov pa g. Al. Jan in g. Ivan Lebeg. Odbor je bil izvoljen soglasno. Društvo se priklasi »Slovenski Sokolski Zvezi« in sicer ljubljanski župi. Našemu mlademu društvu, ki šteje že sedaj okroglo 90 članov, se mečejo že sedaj polena pod noge — znamenje, da se ga gotovi ljudje boje. Toda dekler imamo še kaj takih mož, kakor je g. podstarosta, Franc Petrovič, ki je v svoji velikodušnosti takoj na občnem zboru podaril društvu sto kron, moremo upati velikih uspehov. Celo sam prevzvišeni Anton Bonaventura Jeglič je naklonjen našemu društvu, zato je naredil na žegnanju predzadnjo nedeljo pri pridigi za nas lepo reklamo. Zakaj pa tudi ne!! Namestu, da bi otroke podučil o sv. birmi, jih je ščuval zoper Ciril-Metodovo družbo, Sokole in Sokolice.

n Postojna. Moška podružnica v Postojni kot ena najstarejših podružnic družbe sv. Cirila in Metoda, obhaja letos svojo 25letnico svojega obstanka. Občni zbor je dne 18. t. m. sklenil prirediti — najbrže meseca septembra t. l. — veliko vrtno veselico. Opozarjamo rodoljube in zlasti notranjske podružnice na to prireditev že sedaj. Podrobni spored sledi v kratkem.

n Postojna. Društvo »Sokolski Dom« v Postojni je priredilo s sodelovanjem postojnskih narodnih društev svojo prvo vrtno veselico v nedeljo, dne 16. t. m. Obširni veselčni prostor je bil docela zaseden odličnega občinstva, katero je z navdušenjem sledilo izvajanjem bratov Sokolov iz Postojne, Cerknice, Logatec in Št. Petra pod spretnim vodstvom br. Zaletela. Ob nastopu vrlih postojnskih Sokolov pod vodstvom načelnice s. St. Kraigher pa navduševalnega pozdravljanja in odobravanja pa kar ni hotelo biti konec. Naše vrlo pevsko društvo nas je s svojim ubranim petjem kratkočasilo v pozno večerno uro. Žal, da je pod večer pričela briti ne navadno mrzla burja in naletaval dež, kateri je veselici napravil nenadni konec okrog 10. ure. Vzlic neugodnemu vremenu in nedostatni reklamni je prireditev uspela povoljno glede udeležbe in gmočnega uspeha, ker bo vrgla čistih okroglo 600 K dobička. Smelo trdimo, da je ta primerno briljantni uspeh pripisovati v prvi vrsti našim vrlim damam, katere so tvorile posebni veselčni odsek pod vodstvom gospe županje M. Pikel in katere niso štedile ne truda ne časa, katere se niso zbale neugodnega vremena ter do konca vstrajale v prostovoljno prevzetih nalogah oskrbe v raznih paviljonih, katere so z nabiranjem dobitkov za srečolov, cvetlice za cvetličarno in sladšice za sladšičarno pripomogle h nekaterim kamnom za bodoči »Sokolski dom«. Posamezne paviljone so same s cvetjem, zelenjem in trobojnicam mojstrsko okrasile ter neutrudljivo delovale v paviljonu za vino pod vodstvom g. dr. Janca in

dr. Žerjava, gg. Kraigher St., Kraigher H., Lavrenčič M. v paviljonu za mrzla jedila, pod vodstvom g. Milavec g. Kutin Sl. in g. Kutin A., Kutin M., Mislej M., Paternost M., v paviljonu za pivo pod vodstvom g. Drolla gg. Arko, Dereani I. in Dereani A., v kavarni pod vodstvom g. Barage gg. Ditrich, Paternost M. in Baraga M., v paviljonu za cvetlice in razglednice pod vodstvom g. Pikela g. Brinar, g. Balanč, Lahajnar, Paternost Z., Zwölf, v paviljonu za sladšice pod vodstvom g. Kraigherja gg. Vodopivec in Kavčič. Čast in hvala jim! Naša diletanta slikarja-umetnika Dimnik-Kutin, sta na spreten in očividni način rešila nalogo nadomestiti napise s primernimi slikami. Tudi drugim sodelovalcem in darovalcem, posebno pa gg. Jurci in Kramarju za prepustitev potrebnega lesa, hvala.

n Postojna. Za »Sokolski dom« v Postojni je daroval g. Milko Krapš, urar v Ljubljani, dve krasni namizni uri. Za to narodno darežljivost naša najtopleja zahvala. Narodnega trgovca priporočamo občinstvu pri nakupu svojih potrebščin najtopleje.

n Postojna. Za »Sokolski dom« v Postojni so darovali: gg. Niko Weber, Trebnje, vstopnino 2 K, br. Sušič Krsto za prodani blok št. 31 5 K, Ivan Jurca, Gorenje, vstopnino k veselici 5 K, balnearji bratje Sokoli v Jeršicah na izletu nabrali 4 K, ga. Ivanka Jurca ob otvoritvi hotela »Jama« nabrala K 2-20, g. notar Demšar, Lož, kot vstopnino k veselici poslal 10 K, brat Jos. Kraigher izročil svoto, nabrano med balnearji pri »Kroni«, 8 K 40 v, dalje so darovale naslednje pivovarne o priliki veselice v prid skladu za »Sokolski dom«: sl. pivovarna v Budjericah 2 sodčka pive, sl. pivovarna »Gössova« 2 sodčka, sl. pivovarna »Plzenska« 2 sodčka, sl. pivovarna »Puntigamska« 1 sodček, sl. pivovarna v Senožečah 4 sodčke piva ter g. Niko Weber, Trebnje, 2 steklenici »Urbana«, gg. brača Wortmann, Sušak, 12 steklenic likerja »Sokol«. Bodi izrečena vsim požrtvovalnim darovalcem in nabiralcem iskrena hvala, zlasti pa vrlim pivovarnam, ki so se tako velikodušno izkazale o priliki naše veselice. Živeli! Na zdar!

n Postojna. Te dni je nastopil službo novi okrajni živinozdravnik v Postojni g. dr. Ant. Lampret. V Postojno k okrajnemu glavarstvu je premeščen iz Litije g. dr. Leonidas Pitamic, c. kr. vladni konceptni praktikant ter sin nekdanjega odvetnika dr. Pitamica v Postojni.

n Postojna. Dne 12. avgusta dojde bosenski pešpolk št. 2 iz Trsta ter ostane v Postojni do 17. avgusta, odkoder odkoraka v Begunje.

n Žiri. Mnogo se je že pisalo in dokazovalo od različnih strani o popolni pristranosti klerikalnega deželnega odbora na ogromno škodo davkoplačevalcev. Poročalo se je svoj čas že tudi od nas, da je bila ponudba žirovske mizarke zadruga za

razpisana mizarska dela pri deželni bolnici v Ljubljani odbita samo zategadelj, ker mizarska zadruga ni strogo klerikalna, da si je bila sicer za okroglo 1500 kron cenejša nego klerikalna ponudnika. Deželni odbor je sicer navedel nekake vzroke, zakaj je bila ponudba zavrnjena. Ti vzroki so pa tako ničevi, da ni niti vredno, da jih omenjamo. Tako se je zgodilo, da so dobili mizarsko delo in vsa druga dela sami klerikalci. Še mnogo hujše in pristransko je pa postopal deželni odbor glede izpeljave nove ceste iz Rovt na Žiri. Navzlic temu, da so se vsi strokovnjaki odločno izrekli za progo, ki bi prišla po levem bregu čisto po ravnem brez vsakega mostu in brez drugih zaprek ali morebitnih stroškov naravnost v osrčje žirovske doline, to je pri glavni farni cerkvi, šoli in pošti — ter bi bila v korist celi občini enakomerno — odločil se je iz same strankarske hudobije in pristranosti dr. Lampe, naj se gradi cesta po nasprotni strani, po nekem močvirju, kjer bo treba zgraditi dva ali tri dolge in drage mostove. Cesta se bo morala proti Žirom za kaka dva metra vzdigniti, na obeh straneh se bo morala pa radi nastopajoče vode napraviti močna škarpa in ograja. To bo stalo po mnenju inženirjev okoli 40 do 50 tisoč kron več nego na levem bregu. In zakaj vse to? Izključno samo zaradi strankarstva — dr. Lampeta, ker hoče s tem ugoditi neki klerikalni gostilni in neki klerikalni trgovini, na škodo cele ostale občine in vsih ostalih davkoplačevalcev. Da se lahko celemu svetu pokaže, kako pristransko, samo par klerikalcem na ljubo, hoče dr. Lampe pri gradnji te ceste vreči mnogo deželnega denarja proč, hočemo pustiti vso progo še enkrat dati izmeriti in napraviti proračun, da s čistimi številkami dokažemo pristranost klerikalnega deželnega odbora. **Dr. Lampe se je namreč sam javno izrazil tukaj, kakor tudi deputaciji v Ljubljani, da z ljudmi, ki čitajo napredne liste, nima nič opraviti.** S tem je jasno in javno priznal, da on ni nikak zastopnik deželnega odbora, temveč edino le zastopnik klerikalne stranke, zoper kar moramo kot enakopravni davkoplačevalci kar najodločneje protestirati. Tista plača v znesku 6000 kron na leto, ki jo dobiva dr. Lampe, gre tudi iz naših žepov. Pri takem gospodarstvu ni prav nič čudno, da se naša dežela bliža gospodarskemu propadu. Kmetovalci, ki ste še vedno zaslepljeni ter podpirate to klerikalno gospodarstvo, pridite vendar do spoznanja, sicer vas bodo kleli vaši potomci.

n Sv. Križ ob morju. Znani dopisnik nekega klerikalnega lističa se zopet čee ob tukajšnjo mladino, katera hoče ustanoviti društvo »Sokol« in ne »Čuk«. Pravi, da veljavnih mož na prvo vabilo ni bilo zraven. Če misli nagajivec, da so veljavni možje v Sv. Križu samo tisti, ki plešejo kakor on gode, je to pač stvar okusa in pa bisage. Mi pa trdimo, da so počastile prvi

sestaneke osebe, katere uživajo spoštovanje in ljubezen vseh onih, ki mislijo s svojo glavo. Imajo pa morda to napako, da ne hodijo v farovže krožnike lizat in pa da so neustrašljivi in značajni. Fantje, le pogumno naprej po začrtani poti, pa tudi če se razni Furlani na gotovem mestu desetkrat na glavo postavijo. Zapomnite si, da tisti sad ni slab, na katerega gredo rade ose in pa, da ste vi mladi in zato živahno veseli, posuroveli pa so oni, ki poštene in mirne ljudi brez povoda napadajo in pa tisti, ki bi se za denar, če bi prilika nanesla, tudi hudiču zapisali. Capito!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Za živinorejce

priporočena

klajno apno, redilni prašek za konje, govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlet kolmoš, encijan i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovške in tehnične namene
v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala. B

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 22. julija 1911.

Gradec: 80, 43, 55, 88, 59.

Dunaj: 77, 21, 52, 26, 44.

Dvignjene v sredo, dne 26. julija 1911.

Brno: 47, 59, 37, 85, 49.

**Nihče se še ni pokesal,
.. ki je kupil pri meni ..**

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.

(Zraven c. kr. sodnije.)

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4-75 %

in daje posojila po

6 %

Urađuje v lastnem „Zadružnem domu“ vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Kri! in dober zajutrak dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pije **SLADIN**, **Zdravje!** to je **dr. pl. Trnkóczyja SLADNI ČAJ.**

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po .. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ..

Lekarna pl. Trnkóczy

.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastoj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Zrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	2	—	2	08
1 „ „ „ II. „ . . .	1	80	1	92
1 „ „ „ III. „ . . .	1	60	1	72
1 „ telečjega mesa . . .	1	80	2	20
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	1	80	2	20
1 „ „ „ (prekajenega) . . .	1	90	2	20
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	80	1	80
1 „ kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	60	2	76
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	60
1 „ masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	1	80	2	—
1 „ slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 „ sala . . .	1	90	2	—
1 „ surov. margarinkega masla . . .	1	90	2	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	2	—	2	10
1 jajce . . .	—	66	—	07
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 „ „ posnetega . . .	—	8	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	40	3	60
1 piščanec . . .	—	90	1	30
1 golob . . .	—	40	—	44
1 raca . . .	1	80	2	10
1 gos . . .	—	—	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	40	60	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	40	40	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	40	20	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	39	80	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	39	40	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	38	—	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	36	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	32	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	18	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	23	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	40	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	36	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	31	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	30
1 „ graha . . .	—	36	—	40
1 „ leče . . .	—	34	—	36
1 „ kaše . . .	—	20	—	22
1 „ ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	23	00	—	—
100 „ rži . . .	17	—	—	—
100 „ ječmena . . .	16	—	—	—
100 „ ovsa . . .	21	—	—	—
100 „ ajde . . .	22	—	—	—
100 „ prosa belega . . .	18	—	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	17	—	—	—
100 „ krompirja . . .	7	50	8	00

Lesni trg

Cena trdemu lesu 9-60 do 10 K.

Cena mehkega lesa 8 do 8-00 K.

Trg za seno slamo in stalo

Na trgu je bilo

voz sena . . .	3	00	3	50
„ slame . . .	3	00	3	30
„ stela . . .	1	90	2	10
„ detelja . . .	5	00	5	50

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino pat. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

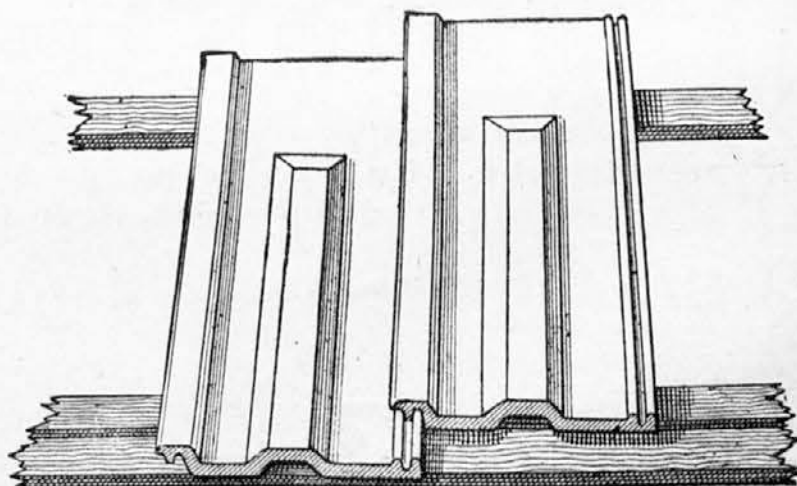
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon šte. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
➡ domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Krog in krog je bilo tiho. Mirno in enakomerno so dihale ženske v sobi in v veži, le zdaj pa zdaj je katera pritajeno vzkliknila, ali pa je izpregovorila v spanju par zmedenih, hitrih besed. Od časa do časa so prihajali od vaškega trga zamolkli glasovi v sobo, klic straž ali rjojenje živali.

Gospa Zdena je tiho molila; kmalu pa je nevede prenehala. Roke je imela nad nedrimi prekrižane, odprte oči pa so gledale navzgor v temo. Mislila je na to, kaj se neki dogaja sedaj na polju; kaj se zgodi, če se srečajo bratje in on, Bidlinski, s silnejšim sovražnikom... Sree ji je začelo hitreje tolči; hitro se je vzravnila in vsedla, toda dolgo ni ostala tako. Zunaj je zaslišala kričanje, moške glasove. Vstala je hitro in odprla okence.

Nebo je bilo črno; vaški trg pa je bil nekoliko razsvetljen. Dva velika, plapolajoča ognja ob ribniku sta razsvetljevala s svojim tresočim, rdečim sijem vsa okolico, vozove in ljudi in živino ter z bledejšo lučjo pordečila slemena hiš, ki so stale okrog trga. Najbolj razsvetljena je bila pastirska hišica. Gospa Zdena je videla prav razločno tam privezanega konja duhovnika Nikolaja in Kaniševega konja. V tem trenutku je dospel neki jezdec z oboroženo četo in spregovoril z možmi, ki so se dvignili s svojih ležišč na vozovih in ga izpraševali.

Plemkinja je prostejše vzdihnila. Bil je to Jan Bidlinski in njegovi, ki so se vračali. Slišala je glas duhovnika, ki je pravil, da se vračajo, ker ni najti nikjer sledu; brez dvoma je mislil Rožemberžane. Nepremično je gledala z njim, dokler ni skočil pri pastirski hišici s konja in stopil k svojim tovarišem v hišo. Še nekaj časa je stala pri oknu in gledala v noč. Zopet je zavladal mir na vaškem trgu. Pri stražah je gorel ogenj in dim se je izgubljal v temi. Mislila je, kako utrujen mora biti sedaj on, in zopet ji je prišlo na misel, ali bi jo pač spoznal.

Ko je legla zopet na svoje ležišče, je bila nekako zadovoljna. Kamen se ji je odvalil od srca, ker se je bil vrnil. Začela je moliti in to pot je kmalu zaspala.

Zgodaj so budili v vasi. Komaj je bilo mogoče nekaj mudi samo kruh, že so se dvignili in zapustili vas v istem redu, kakor so bili prišli. Gospa Zdena je hodila sredi žensk, takoj za oboroženci. Vrha vsega sprevoda ni mogla videti in je vedela ravno tako malo, kakor druge, da so bili voditelji že pred dnevom izposlovali predstraže, da pregledajo pot in da so se te straže tudi razkropile na desno in levo, da morejo dati ob pravem času znamenje, če bi hoteli Rožemberžani naskočiti četo od strani. Glavna četa se je hitreje premikala naprej, kakor prejšnji dan. Očividno so hiteli voditelji proti Taboru. Gospa Zdena je krepko korakala z drugimi. Nič je ni moglo utruditi. Čutila se je čilo in močno in bolj prosto ji je bilo pri srcu. Spomladno jutro je bilo lepo, nebo jasno in solnce je žarelo. Pota, ki so bila snoči še mokra, so se bila čez noč posušila.

Šli so skozi prosto, prostrano krajino. Na levi so ležala izorana polja in ledine, ponajveč pa mlade, svetlozelene setve. Te setve so se vlekly skozi ravnino kakor trakovi, le tu in tam so se vzpenjale po položnih brdih proti hrastovim gozdom ali proti temnomodrim lesovom, zavitim v bele, tanke koprene jutranjih megla.

Na desno so se razprostirali travniki za travniki, večidel še zasnili, deloma preplavljeni od vode, ki se je lesketala v netetih šarenih barvah. Ob vodi je rasla tu in tam visoka, bohotna zelena trava, obrobljena od rumenih kalužnic. V tej mokri travnati ravnini se je dvigala tu in tam temnorjava ko-

pica rezane šote, nekoliko oddaljena od jarka, ki se je, poln vode, izgubljal v daljavo. Beli galebi so jadrali nad temi vodami in pašniki, se spuščali na tla in se takoj zopet dvignili ter s svojimi peroti veslali po solnenočistem zraku.

Glavni oddelek »bratov in sestra« se je oddaljeval bolj in na levo od teh močvirij in se je držal bolj suhih travnikov in potov.

Doslej so bili molče korakali. Ko pa so šli skozi polja in močvirja, kjer daleč naokrog ni bilo videti človeka, se začeli na čelu jahajoči duhovniki peti pesem:

»Radujmo se, da božjo milost,
resnico božjo smo spoznali.
Da čast smo bogu izkazali —«

In kor moških in žensk je živahno odgovarjal:

»smo bratje in sestre se zbrali.
Vse ga časti, vse ga slavi,
ki za človeštvo le trpi — — —«

Gospa Zdena je rada pela z drugimi, saj je bila to ona ljuba, dobro znana pesem, ki jo je pela tudi lani, ko so šli »v gore«. Tu v prostrani ravnini, obsevani od božjega solnca, med brati in sestrami se je čutila močno povzdigneno in veselo. Pela je iskreno in njen glas je donel bolj poln, kakor sicer.

Tako prepevajoč so prišli mimo samotnega hrasta, ki je stal pri mlaki, obdani od dračja. Bilo je to mejno drevo in je imelo v raskavi lub vrezano pušico, nedaleč tam pa so bile izkopane volčje jame, v katerih so stali ostri koli, zraven teh jam pa je stalo drugo mejno drevo z vžganimi znamenji v lubju. Raz svojega vranca si je ogledoval Peter Kaniš ta samotna znamenja, katerih suha krona je nosila le šope rjavega suhega listja in je široko in visoko štrlela v solnčnosvetli zrak. Ker ni zapazil na njih podobe križa, se ni dalje zmenil za nje.

Tako so prehodili včasih prepevaje in včasih molče kake dve uri. Potem so se ustavili na prostem, suhem travniku, na vznožju polagoma se dvigajočega, z drevjem zarašenega griča. Ob njegovem vznožju je blestelo tu in tam cvetje dreva. Tam, kjer je prevladovalo modro cvetje podleska, sta se dvigala dva visoka, vitka hrasta; od tretjega hrasta, ki je stal tudi tu, je bil videti le štor, iz katerega so rasle dolge tenke mladike. Okrog in okrog so rasle belo cvetoče rastline v šopih in so se dvigale nad zvenelo listje.

Tu sem pod hraste sta peljala Jan Bidlinski in Kaniš slepega duhovnika Nikolaja. Njim nasproti so se postavili na travniku »bratje in sestre«, možje na desni, ženske na levi strani. Gospa Zdena je stala sicer spredaj, toda ne popolnoma v prvih vrstah in je videla čisto razločno duhovnike pod hrasti. Najdelj so se ozirale njene oči na Jana Bidlinskega, ki je potegnil iz vrečice ob sedlu kelih iz eina; tudi Kaniš je privlekel iz vrečice ob sedlu lesen kelih. Orožje, ki so je nosili možje prej na ramenih, so odložili. Bradati možje v kožuhih in kmečkih haljah so sklenili žuljave roke in isto so storile tudi ženske. Roke vseh pa so bile še sajaste in umazane od snočnjega požara. Vsi so čakali tiho, polni globoke vernosti in ponižnosti na mašo. Nastala je globoka tišina. Samo od gozda sem, ki je blestel v zgodnji rosi, ki je stopal v prvem zelenju mladih brez, z bukovimi popki in gabrovimi lističi iz temnomodrega neba, je priušal lahni veter zategnene glasove, ki so prihajali vedno bliže in naraščali...

Od konca sprevoda sem pa je bilo še čuti vozove; potem je utihnilo tudi to in po kratkem odmoru so prinesli od tam štirje bratje majhno mizo, vrečo in posodo z vinom. Mizo so postavili pred duhovnike pod hraste, jo pogrnili z belim prtom in vzeli iz vreče mnogo tenkih kruhov, ki so jih razporežili po mizi. Posodo z vinom so postavili zraven. Nato so začeli duhovniki s priprosto božjo službo, brez mašnega plašča in brez sutane, v navadnih oblekah in s kmečkimi škornji, brez križev, slik in ceremonij, tudi ne v latinskem jeziku, marveč češko.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Zvišanje delniške glavnice od K 5,000.000 na K 8,000.000

z izdajo 7500 novih delnic po K 400.— nominale

v skupnem znesku K 3,000.000.—.

Prospekt.

Stalni razvoj bančnega poslovanja, ki se že razteza po vsem slovanskem jugu, osnivanje novih podružnic, naraščanje vlog in družega banki poverjenega denarja zahteva, da skrbi banka za primerno okrepljenje svojih lastnih sredstev, to je torej delniške glavnice in rezervnih zakladov.

Ravno v zadnjih mesecih smo imeli priliko, biti zanesljiva opora zadružništva na Kranjskem in Štajerskem, kar nam je pa omogočilo edino le to, da smo vselej razpolagali čez potrebna sredstva.

Bilančni razvoj našega zavoda se najbolje kaže v sledečih številkah:

	v letu 1907	v letu 1910
Delniški kapital	2,000.000	5,000.000
Reservni zaklad	235.449	493.464
Vloge	7,240.002	11,064.138
Čisti dobiček	182.906	358.273
Skupni promet	613.000.000	1.033.000.000
Dividenda	6%	7%

Gori navedeni vzroki so bili povod, da je sklenil občni zbor delničarjev dne 7. marca t. l. zvišati delniško glavnico banke od K 5,000.000 na K 8,000.000 in sicer z izdajo 7500 novih delnic à K 400.— nom.

Ker je bil ta sklep z odlokom c. kr. min. za notranje zadeve št. 15.955 z dne 9. junija t. l. odobren, je sklenil upravni svet v svoji seji dne 22. junija t. l. razpisati to zvišanje delniške glavnice pod sledečimi pogoji:

1.) Subskripcija se vrši v času od 10. do 31. julija t. l. pri

centrali Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici,
pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah,
pri Jadranski banki v Trstu in podružnicah,
pri Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in njenih podružnicah,
pri Banki in štedioni na Sušaku in Reki, in
pri podružnici Češke industrijalne banke na Dunaju.

Pri teh subskripcijskih mestih so tudi na razpolago potrebne tiskovine.

2.) Pravico, subskribovati nove delnice, imajo predvsem lastniki starih delnic po kurzu K 420.— za komad, in sicer pripadejo na 5 starih delnic 3 nove.

3.) Ostale delnice se ponudijo novim subskribentom in starim delničarjem (ako bi isti zahtevali razmerno večje število delnic) po kurzu K 445.— za vsako delnico. Pravico repartitije si pridržuje upravni svet.

4.) Kot kavcijo ozir. kot prvi obrok je plačati takoj pri subskripciji K 120.— ozir. K 145.— za vsako delnico, ostanek K 300.— pa najpozneje do 30. septembra t. l.

Radi jednostavnosti je pa tudi mogoče vplačati ves znesek takoj pri subskripciji.

5.) Nove delnice imajo kupon za leto 1912. in so deležne dobička za poslovno leto 1912. Zaradi tega se povrnejo subskribentom od vplačanih vsot $4\frac{1}{2}\%$ tekoče obresti do 31. decembra 1911.

Lastniki starih delnic morajo predložiti pri subskripciji tudi plašče svojih starih delnic v prekolekovanje.

Nove delnice bodejo enako starim notirane na dunajski in praški borzi, in se bodo izročile subskribentom, proti vrnitvi potrdil, začetkom leta 1912.

Sedanji kurz delnic Ljubljanske kreditne banke na dunajski ozir. praški borzi ca. K 472.— pomeni pri 7% ni dividendi leta 1910 v znesku K 28.— skoraj 6% no obrestovanje in priporočamo torej zlasti denarnim zavodom, kapitalistom itd., da se udeležujejo v največjem obsegu te subskripcije.

Ljubljana, 10. julija 1911.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.